

ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ว่าด้วยวิธีการตรวจสอบการคัดค้านการลงคะแนน
และการนับคะแนนเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา

พ.ศ. ๒๕๔๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๐ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยวิธีการตรวจสอบการคัดค้านการลงคะแนนและการนับคะแนนเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๓”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“ผู้คัดค้าน” หมายความว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้ง หรือผู้แทนขององค์การเอกชนที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการการเลือกตั้งให้ช่วยเหลือในการตรวจสอบการเลือกตั้ง ซึ่งได้คัดค้านการลงคะแนนหรือการนับคะแนนเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี

“คณะอนุกรรมการประจำเขตเลือกตั้ง” หมายความว่า คณะอนุกรรมการประจำเขตเลือกตั้ง ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งขึ้นตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๒

“คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง” หมายความว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๒

“คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด” หมายความว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำกรุงเทพมหานคร

“คณะกรรมการประจำที่เลือกตั้งกลาง” หมายความว่า คณะกรรมการประจำที่เลือกตั้งกลาง ซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภานอกราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๔๒

“เอกอัครราชทูต” หมายความว่า เอกอัครราชทูตตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภานอกราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๔๒

“ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด” หมายความว่ารวมถึง ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำกรุงเทพมหานคร

“ที่เลือกตั้ง” หมายความว่ารวมถึง ที่เลือกตั้งกลาง

ข้อ ๔ ก่อนเริ่มเปิดการลงคะแนนเลือกตั้ง และอยู่ในระหว่างที่คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งนับจำนวนบัตรเลือกตั้งทั้งหมดของหน่วยเลือกตั้งและปิดประกาศจำนวนบัตรเลือกตั้งที่มีอยู่ทั้งหมดรวมทั้งเปิดหีบบัตรเลือกตั้งในที่เปิดเผยแสดงให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเห็นว่าเป็นหีบบัตรเลือกตั้งเปล่าก่อนที่จะมีการปิดหีบบัตรเลือกตั้งใส่กุญแจหรืออุปกรณ์อื่นแทนกุญแจ ตามข้อ ๕๕ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ หากมีผู้คัดค้านการดำเนินการดังกล่าวให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งตรวจสอบถึงสาเหตุของการคัดค้านและซักถามผู้คัดค้านแล้วแจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งทราบโดยพลันและให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีคัดค้านว่าจำนวนบัตรเลือกตั้งที่ได้นับในหน่วยเลือกตั้งมีจำนวนไม่เท่ากับจำนวนบัตรเลือกตั้งที่ได้ประกาศ ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งซักถามผู้คัดค้าน และให้นับจำนวนบัตรเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งนั้นใหม่ต่อหน้าผู้คัดค้านและผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งอยู่ในที่เลือกตั้งนั้น เมื่อนับจำนวนเสร็จแล้ว หากปรากฏข้อเท็จจริงตามที่มีการคัดค้าน ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งประกาศจำนวนบัตรเลือกตั้งใหม่ให้ถูกต้องแล้วเปิดการลงคะแนนเลือกตั้งต่อไป แต่หากไม่ปรากฏข้อเท็จจริงตามที่มีการคัดค้านให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเปิดการลงคะแนนเลือกตั้งต่อไป

(๒) ในกรณีคัดค้านการเปิดหีบบัตรเลือกตั้งว่าหีบบัตรเลือกตั้งนั้นมิใช่หีบบัตรเลือกตั้งเปล่า ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเปิดหีบบัตรเลือกตั้งแสดงอีกครั้งหนึ่งต่อหน้าผู้คัดค้านและผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งอยู่ในที่เลือกตั้งนั้น หากปรากฏว่าหีบบัตรเลือกตั้งนั้นมิใช่หีบบัตรเลือกตั้งเปล่าตามที่มีผู้คัดค้าน ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งแยกสิ่งของซึ่งอยู่ภายในหีบบัตรเลือกตั้งไว้ในถุงวัสดุใสไว้เป็นหลักฐาน แล้วเปิดการลงคะแนนเลือกตั้งต่อไป และแจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งทราบโดยพลัน แต่หากไม่พบว่ามิใช่สิ่งหนึ่งสิ่งใดอยู่ในหีบบัตรเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเปิดการลงคะแนนเลือกตั้งต่อไป

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งบันทึกการดำเนินการไว้โดยละเอียดและลงลายมือชื่อของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งทุกคน รวมทั้งต้องจัดให้ผู้คัดค้าน และผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าสองคนซึ่งอยู่ในที่เลือกตั้งในขณะนั้นลงลายมือชื่อในบันทึกด้วย

ข้อ ๕ ในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนน หากมีผู้คัดค้านการลงคะแนนต่อคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งใด ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งนั้นสอบถามผู้คัดค้าน

แล้วแจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งนั้นทราบโดยพลัน ในกรณีที่มีผู้คัดค้านว่ามีผู้สมัครเลือกตั้งหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดใส่ในหีบบัตรเลือกตั้งโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายหรือกระทำการใดอันเป็นเหตุให้มีบัตรเลือกตั้งเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งหรือกระทำการใดอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อบัตรเลือกตั้งหรือหีบบัตรเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งชักถามผู้คัดค้านและบันทึกเหตุดังกล่าวไว้โดยละเอียด แล้วให้เปิดการลงคะแนนต่อไป

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบว่า จะดำเนินการตรวจสอบเมื่อเปิดการลงคะแนนตามวิธีการที่กำหนดในข้อ ๖ และข้อ ๗

ข้อ ๖ เมื่อเปิดการลงคะแนนเลือกตั้งแล้ว และมีการคัดค้านตามข้อ ๕ ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งตรวจสอบก่อนที่จะมีการนับคะแนนเลือกตั้งโดยให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) หากปรากฏเหตุตามที่มีผู้คัดค้าน แต่บัตรเลือกตั้งหรือสิ่งของหรือสิ่งใดที่ใส่ในหีบบัตรเลือกตั้ง ไม่กระทบต่อการที่จะนับคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งนั้น ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งแสดงสิ่งของหรือสิ่งใดนั้นต่อผู้คัดค้านและผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งอยู่ในที่เลือกตั้งนั้นและแยกใส่ในถุงวัสดุใส และให้บันทึกการดำเนินการไว้โดยละเอียด โดยให้ผู้คัดค้านและผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งอยู่ในที่เลือกตั้งนั้น จำนวนไม่น้อยกว่าสองคน ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานและแจ้งให้คณะกรรมการประจำเขตเลือกตั้งทราบ เพื่อดำเนินการตามข้อ ๑๔ แล้วดำเนินการนับคะแนนเลือกตั้งต่อไป

(๒) หากปรากฏเหตุตามที่มีผู้คัดค้าน และทำให้มีบัตรเลือกตั้งเพิ่มขึ้นหรือลดลงหรือทำให้บัตรเลือกตั้งที่อยู่ในหีบบัตรเลือกตั้งเสียหายจนไม่อาจตรวจสอบได้ ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งระงับการนับคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งและทำการปิดหีบบัตรเลือกตั้งและปิดช่องใส่บัตรเลือกตั้ง พร้อมทั้งใส่กุญแจหรืออุปกรณ์อื่นแทนกุญแจทุกแห่งและให้ประจำครั้งทับกุญแจหรืออุปกรณ์อื่นแทนกุญแจทุกแห่ง แล้วให้มัดหีบบัตรเลือกตั้งด้วยเชือกโดยผูกปมเชือกไว้ด้านข้างหีบบัตรเลือกตั้ง และประจำครั้งทับเชือกหรือกระทำการด้วยวิธีอื่นใดในทำนองเดียวกัน และให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งบันทึกการดำเนินการไว้โดยละเอียด โดยให้ผู้คัดค้านและผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งอยู่ในที่เลือกตั้งนั้น จำนวนไม่น้อยกว่าสองคน ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานพร้อมทั้งแจ้งให้คณะกรรมการประจำเขตเลือกตั้งทราบเพื่อดำเนินการตรวจสอบ ตามข้อ ๑๔ ต่อไป

(๓) หากไม่ปรากฏเหตุตามที่มีผู้คัดค้าน ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งบันทึกการดำเนินการไว้โดยละเอียด และให้ผู้คัดค้านและผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งอยู่ในที่เลือกตั้งนั้น จำนวนไม่น้อยกว่าสองคน ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งแจ้งให้คณะกรรมการประจำเขตเลือกตั้งทราบ แล้วดำเนินการนับคะแนนเลือกตั้งต่อไป

ข้อ ๗ ในกรณีที่เป็น การคัดค้านการลงคะแนนในระหว่างที่คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในส่วนที่ ๗ การดำเนินการหลังปิดการลงคะแนน ของหมวด ๕ การดำเนินการเลือกตั้ง ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๒ หากมีผู้คัดค้านว่ามีการกระทำอันไม่สุจริตหรือไม่เที่ยงธรรมในการลงคะแนนในหน่วยเลือกตั้งนั้น ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งซักถามผู้คัดค้านในเบื้องต้นพร้อมทั้งแจ้งให้คณะอนุกรรมการประจำเขตเลือกตั้งทราบโดยพลัน เมื่อได้ดำเนินการซักถามผู้คัดค้านแล้วให้บันทึกเหตุแห่งการคัดค้านไว้โดยละเอียด และส่งบันทึกดังกล่าวให้คณะอนุกรรมการประจำเขตเลือกตั้งโดยพลัน แล้วให้ดำเนินการนับคะแนนต่อไป

ข้อ ๘ ในระหว่างที่คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งดำเนินการนับคะแนนตามวิธีการที่กำหนดในหมวด ๖ การนับคะแนน ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๒ หากมีผู้คัดค้านการดำเนินการของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่คัดค้านว่ามีการวินิจฉัยหรือการชานับัตรเลือกตั้งผิดพลาดไม่ถูกต้องกับความ เป็นจริง หรือมีการขีดคะแนนไม่ถูกต้องตรงกับ การวินิจฉัย หรือการชานับัตรเลือกตั้ง หรือการดำเนินการ ไม่ถูกต้องตามวิธีการและขั้นตอนที่กำหนดในหมวด ๖ การนับคะแนน ของระเบียบคณะกรรมการ การเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ดำเนินการตามลำดับดังต่อไปนี้

(ก) ซักถามผู้คัดค้านและบันทึกเหตุแห่งการคัดค้าน และตรวจสอบบัตรเลือกตั้งที่ได้ มีการวินิจฉัยและชานับัตรเลือกตั้งแล้ว

(ข) แสดงบัตรเลือกตั้งที่ได้มีการวินิจฉัยและชานับัตรเลือกตั้งแล้วต่อผู้คัดค้าน

หากปรากฏว่ามีการวินิจฉัยหรือชานับัตรเลือกตั้งผิดพลาด ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ระวังการดำเนินการไว้ก่อน และให้วินิจฉัยและชานับัตรเลือกตั้งที่ได้ดำเนินการไปแล้วใหม่ให้ถูกต้อง เมื่อได้ดำเนินการถูกต้องครบถ้วนแล้วให้บันทึกการดำเนินการไว้โดยละเอียดแล้วหยิบบัตรเลือกตั้ง ที่เหลืออยู่เพื่อวินิจฉัยและชานับัตรเลือกตั้งต่อไป แต่ถ้าไม่ปรากฏเหตุตามที่มีการคัดค้านให้คณะกรรมการ ประจำหน่วยเลือกตั้งบันทึกการดำเนินการไว้โดยละเอียด แล้วหยิบบัตรเลือกตั้งที่เหลืออยู่ เพื่อทำการ วินิจฉัยและชานับัตรเลือกตั้งต่อไป

(๒) ในกรณีที่คัดค้านว่า การรวมคะแนนและตรวจสอบคะแนนไม่ตรงกับคะแนนเลือกตั้งที่มี การวินิจฉัยและขีดคะแนนแล้ว หรือจำนวนบัตรเลือกตั้งที่ใช้ นับคะแนนไม่ตรงกับจำนวนผู้มาแสดง

และรับบัตรเลือกตั้ง หรือจำนวนบัตรเลือกตั้งที่มีไม่ตรงกับจำนวนบัตรเลือกตั้งที่คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งได้รับตามข้อ ๕๓ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งซักถามผู้คัดค้านแล้วดำเนินการตามที่กำหนดในข้อ ๑๓๔ วรรคสอง ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๒

ข้อ ๕ ผู้ใดจะคัดค้านการลงคะแนนหรือการนับคะแนนเลือกตั้งโดยอาศัยเหตุเกี่ยวกับเรื่องคัดค้านที่คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งได้วินิจฉัยชี้ขาดในเรื่องคัดค้านนั้นแล้วมิได้

ข้อ ๑๐ เมื่อการนับคะแนนเลือกตั้งเสร็จสิ้น และได้ส่งหีบบัตรเลือกตั้งและสิ่งของให้คณะอนุกรรมการประจำเขตเลือกตั้ง ตามข้อ ๑๓๘ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว หากมีผู้คัดค้านต่อคณะอนุกรรมการประจำเขตเลือกตั้งหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งว่าหีบบัตรเลือกตั้งและสิ่งของที่คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งส่งมานั้นมิใช่หีบบัตรเลือกตั้งหรือสิ่งของที่ได้มีการดำเนินการ ณ ที่เลือกตั้ง หรือเอกสารหรือหลักฐานเกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งหรือนับคะแนนเลือกตั้งมิใช่เอกสารหรือหลักฐานที่ถูกต้องตรงกับที่ดำเนินการ ณ ที่เลือกตั้ง ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นการร้องต่อคณะอนุกรรมการประจำเขตเลือกตั้ง คณะอนุกรรมการประจำเขตเลือกตั้งต้องซักถามผู้คัดค้านและแจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบโดยพลัน เมื่อดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วให้รายงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ พร้อมทั้งแจ้งการรายงานผลให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งทราบด้วย

(๒) ในกรณีที่เป็นการร้องต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งต้องซักถามผู้คัดค้าน และแจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบโดยพลัน เมื่อดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วให้รายงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ

ข้อ ๑๑ ผู้คัดค้านอาจคัดค้านการกระทำอันไม่สุจริตหรือไม่เที่ยงธรรมของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งหรือกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งคนหนึ่งคนใดหรือผู้อำนวยการประจำหน่วยเลือกตั้งในการลงคะแนนหรือการนับคะแนนเลือกตั้ง ต่อกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งอนุกรรมการประจำเขตเลือกตั้งคนหนึ่งคนใด หรือผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดก็ได้ เมื่อได้รับการคัดค้านแล้วให้บุคคลดังกล่าวบันทึกถ้อยคำผู้คัดค้านไว้เป็นหลักฐาน หรือให้ผู้คัดค้านทำคำร้องเรียนให้ถูกต้องตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการสืบสวนสอบสวนและการวินิจฉัยชี้ขาด พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้วจัดส่งบันทึกหรือคำร้องเรียนนั้นไปยังสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพื่อดำเนินการต่อไป

ข้อ ๑๒ ในการชักถาม การตรวจสอบเหตุแห่งการคัดค้าน การบันทึกการตรวจสอบ การคัดค้านการลงคะแนนและการนับคะแนนเลือกตั้งตามระเบียบนี้ คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง คณะอนุกรรมการประจำเขตเลือกตั้ง หรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง อาจมอบหมาย ให้กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง อนุกรรมการประจำเขตเลือกตั้ง หรือกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง หรือพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดคนหนึ่งคนใด แล้วแต่กรณี เป็นผู้ดำเนินการแทนก็ได้ และให้ระบุผู้ดำเนินการแทนในบันทึกผลการดำเนินการด้วย

ข้อ ๑๓ การบันทึกการดำเนินการหรือการตรวจสอบเหตุแห่งการคัดค้านการลงคะแนน และการนับคะแนนตามระเบียบนี้ คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง คณะอนุกรรมการประจำเขตเลือกตั้ง หรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ต้องให้โอกาสผู้คัดค้านตรวจสอบบันทึกดังกล่าว พร้อมทั้งให้ผู้คัดค้านและผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งรับรู้การคัดค้านที่อยู่ในสถานที่นั้นจำนวนไม่น้อยกว่าสองคน ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน และให้บันทึกที่อยู่ และสถานที่ติดต่อของผู้ลงลายมือชื่อไว้ด้วย หากผู้คัดค้าน หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งรับรู้การคัดค้านนั้น ไม่ยอมลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน ก็ให้บันทึกเหตุนั้นไว้

ข้อ ๑๔ เมื่อคณะอนุกรรมการประจำเขตเลือกตั้งได้รับแจ้งจากคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งว่ามีการคัดค้านการลงคะแนนหรือการนับคะแนนเลือกตั้ง ให้คณะอนุกรรมการประจำเขตเลือกตั้งตรวจสอบการคัดค้านโดยพลัน แล้วให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เห็นว่าคำคัดค้านนั้นมีมูล ให้คณะอนุกรรมการประจำเขตเลือกตั้งวินิจฉัย แล้วเสนอเรื่องให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเพื่อดำเนินการสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัย ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการสืบสวนสอบสวนและการวินิจฉัยชี้ขาด พ.ศ. ๒๕๔๒

(๒) ในกรณีที่เห็นว่าคำคัดค้านนั้นไม่มีมูล ให้คณะอนุกรรมการประจำเขตเลือกตั้งเสนอเรื่อง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งทราบ พร้อมทั้งส่งเอกสารและหลักฐานทั้งหมดให้ คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเพื่อพิจารณาและให้ดำเนินการตามข้อ ๑๕ ต่อไป

ข้อ ๑๕ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ได้รับผลการตรวจสอบของ คณะอนุกรรมการประจำเขตเลือกตั้งว่า คำคัดค้านนั้นไม่มีมูลตามข้อ ๑๔ (๒) แล้ว ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เห็นด้วยกับความเห็นของคณะอนุกรรมการประจำเขตเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการ การเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเสนอเรื่องให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณา

(๒) ในกรณีที่ไม่เห็นด้วยกับความเห็นของคณะอนุกรรมการประจำเขตเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการ การเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งมีคำวินิจฉัยว่า คำคัดค้านนั้นมีมูล แล้วแจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง

ทราบและให้ดำเนินการสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัย ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการสืบสวนสอบสวนและการวินิจฉัยชี้ขาด พ.ศ. ๒๕๔๒ ต่อไป

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่า คำคัดค้านมีมูลหรือมีการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือมีเหตุอันควรเชื่อว่าการดำเนินการของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง คณะอนุกรรมการประจำเขตเลือกตั้ง หรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ได้กระทำโดยฝ่าฝืนต่อกฎหมาย หรือมีเหตุอันสมควรตรวจสอบ คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจมีคำสั่งให้ดำเนินการใดหรือให้ระงับหรือเพิกถอนการกระทำใด ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง คณะอนุกรรมการประจำเขตเลือกตั้ง หรือคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งได้กระทำไปแล้วก็ได้

ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นด้วยกับความเห็นของคณะอนุกรรมการประจำเขตเลือกตั้ง และคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ตามข้อ ๑๔ (๑) ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งวินิจฉัยว่า คำคัดค้านนั้นไม่มีมูล และยุติการดำเนินการต่อไป แต่ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่า คำคัดค้านนั้นมีมูล ให้ดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการสืบสวนสอบสวนและการวินิจฉัยชี้ขาด พ.ศ. ๒๕๔๒ ต่อไป

ข้อ ๑๗ ในกรณีที่การคัดค้านการลงคะแนนและการนับคะแนนสมาชิกวุฒิสภาเกิดขึ้นในการเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร ให้อำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง และคณะอนุกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งตามระเบียบนี้เป็นอำนาจและหน้าที่ของเอกอัครราชทูต และให้อำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งตามระเบียบนี้เป็นของคณะกรรมการประจำที่เลือกตั้งกลาง

ข้อ ๑๘ ในกรณีที่มีเหตุให้ต้องมีการสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัยชี้ขาดตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการสืบสวนสอบสวนและการวินิจฉัยชี้ขาด พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเนื่องมาจากการคัดค้านการลงคะแนนและการนับคะแนนเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาตามระเบียบนี้ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ทำหน้าที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตามระเบียบดังกล่าว เว้นแต่กรณีที่กำหนดในข้อ ๑๗ ให้ดำเนินการตามที่กำหนดในระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการสืบสวนสอบสวนและการวินิจฉัยชี้ขาด พ.ศ. ๒๕๔๒

หากการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเสร็จสิ้นและคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งตามข้อ ๒๐ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ และการดำเนินการตามวรรคหนึ่งยังไม่เสร็จสิ้น ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

ส่งเรื่องที่ยังดำเนินการไม่เสร็จสิ้นให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดดำเนินการตามระเบียบ
คณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการสืบสวนสอบสวนและการวินิจฉัยชี้ขาด พ.ศ. ๒๕๕๒ ต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๓

ธีรศักดิ์ วรรณสุต

ประธานกรรมการการเลือกตั้ง